

Den inhomogena ekvationen $y' + ay = f(x)$

om vi har en funktion i HL (eller VL) har vi en så kallad inhomogen ekvation, då kan vi lösa den på följande sätt.

1. Finn en partikulärlösning y_p till den inhomogena ekvationen.
2. Bestäm den allmänna lösningen y_h till motsvarande homogena ekvation $y' + ay = 0$
3. Den allmänna lösningen till den inhomogena ekvationen är då $y = y_p + y_h$

Exempel på partikulärlösningar för olika funktioner

om $f(x)$ är

Pröva med $y =$

7

a

$3x+3$

$ax+b$

$2x^2$

ax^2+bx+c

$3\cos 2x$

$a\sin 2x + b\cos 2x$

$5e^{2x}$

$a e^{2x}$

Ex) Bestäm samtliga lösningar till
differenationen $y' + 3y = 3x + 1$

1. Hitta partikulärlösningen

HL = $3x + 1$ Pröva med $y = ax + b$

$$y' + 3y = 3x + 1 \quad \text{ger då} \quad a + 3(ax + b) = 3x + 1$$

$$a + 3ax + b = 3x + 1$$

$$\begin{cases} 3a = 3 \\ a + b = 1 \end{cases} \quad \begin{matrix} a = 1 \\ b = 0 \end{matrix} \quad \text{Partikulärlösning: } y_p = x$$

2. Homogena ekvationen: $y' + 3y = 0$

Enligt formel: $y_h = C \cdot e^{-3x}$

3. Allmän lösning: $y = y_p + y_h = x + C e^{-3x}$

Ex) Bestäm den lösning till differentialekvationen

$$\frac{dy}{dx} + 7y = e^{3x} \quad \text{Som uppfyller villkoret } y(0) = 6$$

1. Hitta partikulärlösningen HL = e^{3x} Pröva med $y = a e^{3x}$

$$\frac{dy}{dx} + 7y = e^{3x} = y' + 7y = e^{3x}$$

$$y' - 7y = 3a e^{3x} + 7a e^{3x} = e^{3x}$$

$$y' - 7y = 3ae^{3x} + 7ae^{3x} = e^{3x}$$

$$10ae^{3x} = e^{3x}$$

$$10a = 1$$

$$a = \frac{1}{10} \quad \text{Partikulärlösningen: } y_p = \frac{e^{3x}}{10}$$

$$2. \text{ Homogena lösningen: } y' + 7y = 0$$

$$\text{Enligt formel: } y_h = C \cdot e^{-7x}$$

$$3. \text{ Allmän lösning: } y = y_p + y_h = \frac{e^{3x}}{10} + C e^{-7x}$$

$$\text{Begynnelsevillkor: } y(0) = 6$$

$$y(0) = \frac{e^0}{10} + C \cdot e^0 = 6$$

$$\frac{1}{10} + C = 6$$

$$C = 6 - \frac{1}{10}$$

$$C = \frac{59}{10}$$

$$y = \frac{e^{3x}}{10} + \frac{59e^{-7x}}{10} = \frac{e^{3x} + 59e^{-7x}}{10}$$